



## RAVINTEIDEN KIERRÄTYKSEN EDISTÄMISEN RAHOITUSMAHDOLLISUUKSIA:

### Maaseudun kehittämisohjelma

#### Maatalouden investointituet ja maaseudun yritystuet

Maatalouden investointitukea voidaan myöntää ympäristön tilaa parantaviin ja ravinteiden kierrätystä edistäviin investointeihin sekä tilan toiminnassa käytettävään, uusiutuvaa energiaa hyödyntävään energiainvestointiin. Yrityksen täytyy olla kannattava ja sijaita maaseudulla. Tukea voi saada myös investointien edellytysten selvittämiseen ja suunnitteluun.

#### Erillisrahoitus ravinteiden kierrätykseen

Tuki on joko hanke- tai yritystukea. Etusijalla ovat hankkeet, jotka kohdistuvat alueille, joissa vesistöjen tila on heikentynyt tai edistetään erityisesti lannan ja muiden maatalouden ravinnevirtojen hyödyntämistä.

#### Koulutus ja tiedonvälitys

Koulutushankkeilla lisätään maaseutuyrittämiseen ja sen uudistamiseen liittyvää ammattitaitoa ja osaamista. Tavoitteena on lisätä mm. ympäristöön, vesienhoitoon ja energiatehokkuuteen liittyvää osaamista. Tiedonvälityshankkeet voivat saada rahoitusta tiedon, innovaatioiden ja erilaisen muun osaamisen välittämissä toimijoille ja käytäntöön.

#### Yhteistyötoimenpide

Yhteistyöhankkeiden tavoitteena on lisätä biotalouden yritysten ja eri toimijoiden tavoitteellista yhteistyötä ja verkostoitumista. Hankkeissa parannetaan ja lisätään pienyritysten yhteistyötä, joka liittyy uusien innovaatioiden käyttöönottoon ja uudistumiseen, arvoketjujen ja tuotantoprosessien kehittämiseen jne.

#### EIP-ryhmät

Tukea voivat saada hankkeet, joissa uudet ryhmät tai yhteenliittymät kehittävät yhdessä uusia maa- ja metsätaloutta edistäviä innovaatioita, joiden liiketoimintapotentiaali on merkittävä.

#### Maaseudun palveluiden ja kylien kehittäminen

Hankkeilla ja yleishyödyllisillä investoinneilla parannetaan maaseudun palveluja ja rakennetaan kestävä ja turvallisen maaseutuasumisen mahdollisuuksia. Hyödynsaajina ovat maaseudun yrittäjät ja asukkaat. Hankkeissa voidaan toteuttaa vähähiilistä yhteiskuntaa kehittäviä yhteisöllisiä ympäristötoimia.

Lisätietoja: Alueelliset ELY-keskukset, Leader-ryhmät ja [www.maaseutu.fi](http://www.maaseutu.fi)

### MMM Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelma

Ohjelmasta voidaan myöntää rahoitusta biomassojen ravinteiden kierrätystä edistävään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä investointeihin. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoi.

Lisätietoja: [www.ely-keskus.fi/web/ely/ravinteiden-kierratyksen-kokeiluohjelma](http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ravinteiden-kierratyksen-kokeiluohjelma)

### TEKES

Tekes tarjoaa innovaatorahoitusta yrityksille, tutkimusorganisaatioille ja julkisille palvelutuottajille. Kansainvälistyvät ja kasvua hakevat pk- yritykset ovat pääkohderyhmä. Tekesillä on myös vaihtuvia ohjelmia, joissa on tarjolla rahoitushakuja ja erilaisia palveluja.

Lisätietoja: [www.tekes.fi](http://www.tekes.fi)

### YM Ravinteiden kierrätyksen edistämistä ja Saaristomeren tilan parantamista koskeva ohjelma

Ympäristöministeriö rahoittaa ohjelman tavoitteisiin, vesien tilan parantamiseen ja ravinteiden kierrätyksen tehostamiseen, tähtääviä kehittämishankkeita. Ohjelman hanketeemat vaihtuvat eri hakukierroksilla.

Lisätietoja: [www.ym.fi/ravinteidenkierratys](http://www.ym.fi/ravinteidenkierratys)

## TEM Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki

Hallituksen kärkihankerahoitusta saatavissa vuosina 2016-2018. Seuraava hakukierros vuoden 2017 alussa  
Lisätietoja: [www.tem.fi](http://www.tem.fi)

## TEM Energiatuki

Hankekohtaisen harkinnan perusteella voidaan myöntää tukea yrityksille, kunnille ja muille investointi- ja selvityshankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä tai energiantuotannon tai käytön tehostamista tai vähentävät energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja.

Lisätietoja: [www.tem.fi](http://www.tem.fi)

## Rakennerahastot

### Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakennerahasto-ohjelma

Toteutus pohjautuu maakuntaohjelmiin ja niiden tueksi laadittuihin vuosittaisiin toimeenpanosuunnitelmiin. Nämä kattavat sekä Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) että Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tarjoamat mahdollisuudet.

Lisätietoja: [www.rakennerahastot.fi](http://www.rakennerahastot.fi)

### Central Baltic Programme 2014 - 2020/ Keskisen Itämeren ohjelma

Keskisen Itämeren Interreg -ohjelmasta voi hakea rahoitusta vähintään kahden ohjelmamaan välisiin yhteistyöhankkeisiin Keskisen Itämeren alueella. Ohjelmamaita ovat Suomi (ml. Ahvenanmaa), Ruotsi, Viro ja Latvia. Ohjelmalla on neljä temaattista toimintalinjaa, joista yksi on yhteisten varojen kestävä käyttö. Toimintalinja pitää sisällään Itämereen päätyvien ravinteiden, haitallisten aineiden sekä myrkkujen vähentämisen erityistavoitteen.

Lisätietoja [www.centralbaltic.eu](http://www.centralbaltic.eu)

### Interreg Europe -ohjelma

Koko EU:n laajuinen rahoitusohjelma, joka tähtää alueiden välisen yhteistyön, tiedon vaihdon ja tutkimuksen tukemiseen.

Lisätietoja: [www.interregeurope.eu](http://www.interregeurope.eu)

## Life -ohjelma

EU:n ympäristöalan rahoitusväline ympäristöhankkeisiin. Ohjelman taustalla on sitä säätelevä EU:n Life-asetus (N:o 1293/2013) ja työsuunnitelma 2014-2017. Haku kerran vuodessa.

Lisätietoja: [www.ym.fi/fi-fi/ministerio/rahoitus\\_ja\\_avustukset/life\\_rahoytus](http://www.ym.fi/fi-fi/ministerio/rahoitus_ja_avustukset/life_rahoytus) ja [www.ec.europa.eu/environment/life](http://www.ec.europa.eu/environment/life)

## Baltic Sea Action Plan Fund (BSAP Fund)

Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO) ja Nordic Investment Bankin (NIB) hallinnoima rahasto, joka tähtää Itämeren tilan parantamiseen. Rahoitusta voi hakea muun muassa maatalous- ja jäteveden puhdistussektoreiden sekä haitallisten aineiden päästöjen vähentämiseen tähtäävien konkreettisten hankkeiden esiselvityksiin ja demonstrointiin Itämeren valuma-alueella.

Lisätietoja: [www.nefco.org](http://www.nefco.org), [www.nib.int](http://www.nib.int)

## EU Horisontti 2020

EU:n tutkimuksen ja innovoinnin ohjelma, jossa on tarjolla rahoitusta, uusia markkinoita ja kumppaneita. Rahoitusta myönnetään kv- yhteistyöhankkeisiin, jotka etsivät ratkaisuja suuriin eurooppalaisiin haasteisiin ja joilla saadaan Euroopan laajuista vaikuttavuutta. Tekes tukee Horisontti-hakemusten valmistelua.

Lisätietoja: [www.tekes.eu/horisontti-2020](http://www.tekes.eu/horisontti-2020)

## Kokeilutoiminnan tukitoimet ja joustavat rahoituslupat

Uusia ideoita kokeilutoiminnan edistämiseen on kehitteillä. Lisätietoa: [www.kokeilevasuomi.fi](http://www.kokeilevasuomi.fi)